

December 2019

Mere natur på kommunale arealer i Furesø Kommune

Udgangspunkt

I Furesø Byråds supplerende budgetaftale for 2019-2020 står ”Aftalepartierne er enige om, at forvaltningen skal undersøge mulighederne for at omlægge kommunale arealer til naturområder. Helt konkret skal der udarbejdes et oplæg til Udvalget for natur, miljø og grøn omstilling til politisk behandling”.

DN Furesø vil gerne bidrage til denne proces med en række forslag til at forbedre naturværdierne på kommunalt ejede arealer. Vi tolker begrebet naturområder bredt. Formålet med en omlægning af et areal, så det bliver et naturområde, kan både være at give øget biodiversitet, at forbedret bidraget til CO2 balancen, og at øge den rekreative værdi.

Vi har anvendt kort over kommunale ejendomme 2016.

Generelle anbefalinger

I det følgende vil vi pege på muligheder for mere natur, men dette bør ikke udelukke, at kommunen prioriterer tiltag til at forbedre biodiversiteten i allerede eksisterende god natur.

Grøftekanter. En mulighed er at anlægge blomsterstriber langs de kommunalt ejede veje. Dette bør ske med hjemmehørende, flerårige arter. Dette vil øge biodiversiteten og den rekreative værdi. Men en anden og bedre løsning er at tilpasse slåningen, så de vilde blomsterplanter fremmes.

Stier i det åbne land. Start med at anlægge blomsterstriber i forbindelse med etablering af de nye mindre stiforbindelser, der anlægges i forbindelse med etablering af Kløverstierne og det sammenhængende stisystem i den fredede Stavnsholtkile, og udbred det efterhånden som der kommer erfaringer. Brug hjemmehørende flerårige arter, når der etableres blomsterstriber. Optimer slåningen langs de rekreative stier for at styrke et varieret plante- og dyreliv. Dette vil bidrage til at give mere natur i kommunen, og det vil være dejligt, hvis man på sine ture både kan opleve landskabet, men også kan opleve vilde planter og insekter.

Vejrabatter. Der er flere gode eksempler på kommunalt udført forskønnelse af vejrabatter og midterstriber i byområder, fx ved Kollekollevej og Kirke Værløsevej. Dette er med held sket med anvendelse af fremmede plantearter. I det åbne land bør dog de naturlige forekommende blomster fremmes.

Støjvolde langs motorvej. Den naturlig tilgroning kunne suppleres med plantning af fx vilde æbler.

Skov og skovrejsning. I Furesø kommune er 24% af arealet skov. Skovrejsning er en god måde at fiksere CO₂, men skovrejsning vil være i konflikt med oplevelsen af det åbne land. For eksempel bør arealet ved Søgård og Præstesø holdes åbent af hensyn til oplevelsen af landskabet. Prioriter styrket biodiversitet i alle kommunalt ejede skovområder. Især naturskovsarealerne må prioriteres højt. De må ikke drives som parker, men plejes som værdifuld skov. Den rekreative brug af

Danmarks Naturfredningsforening Furesø afdelingen. Formand: Carsten Juel, Birkevang 20 B, 3500 Værløse, tlf. 3962 1861/5141 6781. Mail: furesoe@dn.dk. Hjemmeside: www.dn.dk/furesoe

arealerne må ikke gå ud over biodiversiteten. Den rekreative brug må nødvendigvis planlægges, så den ikke mindsker naturindholdet ved slid.

Plejeplaner. Revider plejeplanerne for kommunalt ejede fredede arealer. Plejeplanen for eksempelvis overdrevet ved Kong Volmersvej gælder for perioden 2011-2016. Den bør revideres snarest. Og prioriter plejen af kommunalt ejede fredede områder.

Naturpleje. Hold fast i, at kommunen selv holder dyr til naturpleje og står for driften af de kommunalt ejede områder. Når der er fremmede entreprenører involveret, falder kvaliteten af plejen. Det er vigtigt, at initiativer til mere natur på kommunale arealer forankres med borgerinddragelse og ejerskab. Nedsæt følgegrupper til flere af naturområderne, så lokale kan bidrage og understøtte. DN Furesø kan tilbyde støtte og deltagelse i sådanne følgegrupper med lokale deltagere.

Pleje af småsøer. Vi støtter, at kommunen laver en plan for fremtidig oprensning og pleje af de mange småsøer.

Økologisk drift. Alle kommunale arealer bør dyrkes økologisk, hvis det ikke allerede sker. Vi påskønner at kommunen er giftfri for så vidt angår de arealer den selv ejer, samt at kommunen aktivt tilskynder til giftfri have dyrkning. De økologiske marker kunne udvikles til forsøg med combi-kultur, skovhaver og pløjefri dyrkning. Udlægning af faunastriber anbefales.

Brug græs på de kommunale fodboldbaner i stedet for plastik og gummigranulat.

Grønt Danmarkskort. Vi opfordrer kommunen til at medtage de kommunalt ejede arealer som en del af Grønt Danmarkskort i forbindelse med revisionen af kommuneplanen. Vi anbefaler i den forbindelse det lokale naturråds indstilling.

Naturkommune. Vi opfordrer kommunen til at tilslutte sig DN's projekt Naturkommuner <https://www.dn.dk/om-os/projekter-og-kampagner/naturkommuner/>

Specifikke anbefalinger

Nordlige del af kommunen

Høje Klint. Et kommunalt ejet fredet areal, der henligger som græs, der slås 1 gang om året. Der er næsten ingen blomster, og græsset står meget højt, så næsten ingen færdes på græsarealet. Man kunne plante enkelte fritstående ege, der kunne blive store og gamle og komme til at huse mange arter af insekter og fugle. Man kunne plante grupper af blomstrende træer og buske, kirsebær, mirabel, hyld til fugle og insekter. Man bør inddrage grundejerforeningen. Man kunne bruge arealet til et forsøg, hvor der blev udlagt kvadrater, der blev slået én, to eller tre gange om året kombineret med fjernelse af det afslåede materiale, evt. på forskellige tidspunkter, for at finde ud af, hvad der giver det bedste resultat for biodiversiteten dette sted. Mere natur vil givetvis i en periode koste mere end at slå græsset én gang om året, men intet er gratis heller ikke hvis ønsket om mere natur forsøges gennemført. Man kunne lave blomsterstriber med hjemmehørende arter, men fremme af de naturligt forekommende planter bør foretrækkes.

Hundetræningsbanen i Farum, mellem Gammel Bregnerød og Slingerupvej. Øg biodiversiteten ved at plante skov eller spredte blomstrende træer og buske. Brug danske træer og buske og vildtvoksende arter ved drift af lignende kommunalt ejede arealer. Det øger biodiversiteten. Brug Miljøministeriets vejledning: 40 danske træer og buske.

Danmarks Naturfredningsforening Furesø afdelingen. Formand: Carsten Juel, Birkevang 20 B, 3500 Værløse, tlf. 3962 1861/5141 6781. Mail: furesoe@dn.dk. Hjemmeside: www.dn.dk/furesoe

Område nord for Bistrupvej (matrikel 6cg) i Stavnsholtkilefredningen. Gammel losseplads, der i dag er opdyrket. I plejeplanen for Stavnsholtkilen angives at ”den overordnede målsætning for delområdet er åbent græsland”. Dette kunne opnås ved afgræsning. Områdets naturværdi kunne suppleres med spredte træer.

Markerne på begge sider af Paltholmvej nær krydset med Bistrupvej kunne udlægges til græsning og overdrev med nye stier. Området er en del af den fredede Stavnsholtkile. I plejeplaner anbefales at det nord-østlige del af området plejes som overdrev. Dette areal kunne udvides. Plej de eksisterende vandhuller, ryd opvækst og etabler græsning. Der kunne også anlægges nye småsøer. Det ville øge biodiversiteten herunder fremme ynglehabitater for beskyttede paddearter. Med nye stier vil en sådan indsats give øget rekreativ værdi. DN er opmærksom på at etablering af småsøer og andre ikke opdyrkede naturbiotoper på arealer, der nu anvendes som landbrugsjord, kræver en nøje afvejning i forhold til behovet for arealer der er velegnede til lokal, bæredygtig fødevarerproduktion. DN foreslår derfor kommunen, at der foretages en vurdering af egnetheden til etablering af naturbiotoper i nuværende bortforpagtede arealer, der anvendes til landbrugsformål i forhold til den nuværende anvendelse. Arealer som bør få prioritet til nye naturbiotoper i nuværende kommunal landbrugsjord er lavtliggende jorde fx arealer, der er temporært vanddækkede.

Farum Vest skoven. Bevar Farum Vestskov, som er en borgerskov, plantet af borgerne på kommunal jord. Det vil være til gavn for biodiversitet, rekreativ værdi og CO₂ balancen. Undlad at fælde træer for at give plads til P-pladser. Farum Vestskov er robust natur og ligger tæt på skoler, institutioner og idrætsanlæg. Vi foreslår, at dette areal i højere grad anvendes til rekreativt støttepunkt, naturlegeplads, skolespor, shelters og andre aktiviteter, der kan bidrage til oplevelse af natur og friluftsliv. Når befolkningstallet øges, og flere ønsker at benytte naturen mere, er det nødvendigt i højere grad at skelne mellem **robust natur** og **følsom natur** for at undgå slid og tab af biodiversitet. Følsom natur bør beskyttes i højere grad end nu, mens der for den robuste natur typisk i bynære områder bør etableres gode stier og evt. mindre anlæg til rekreative formål.

Krogvadsparken. Eksempel på vellykket pleje med blomster.

Perspektivarealerne nord for Slangerupvej bør medtages på Grønt Danmarkskort og bevares som naturområder. Tag perspektivarealerne ud af kommuneplanen, så de ikke bebygges, men i stedet indgår som vigtige dele i naturnetværket med sine vandhuller og levesteder for Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Compaq-grunden. Den del, der ikke er erklæret fredskov, bør fortsat plejes og holdes lysåben. Skal med i Grønt Danmarkskort.

Bevar den grønne indkørsel til Farum By, der opleves, når man kommer til byen ad Frederiksborgvej fra syd. Bevar den skov, kommunen selv har plantet på kommunalt ejet jord på Frederiksborgvej 34. Gennemfør pleje, så de plantede ege kan få lys og kan udvikle sig. Fæld ikke skov for at etablere P-pladser

Sydlig del af kommunen

Vi efterlyser en lokalplan for Søndersøs omgivelser. Planen bør indeholde bestemmelser, der sikrer naturen i forbindelse med ønsker om ændret anvendelse af området.

Marken mellem Kirke Værløsevej og Søndergårdskvarteret kunne udlægges som nyttehaver eller ”økologisk fælleshaver”, borgerhaver eller skovhaver, et muligt borgerprojekt.

Søkilen. Er medtaget i forslaget til Grønt Danmarkskort. En ny fredning ville forbinde fredningen af Baunesletten med fredningen ved Sønderø og derved skabe et sammenhængende naturområde og en fin økologisk forbindelse. Marken omkring Søgården kunne medtages i en sådan fredning. DN indgår gerne i et samarbejde med Furesø kommune om at rejse en fredningssag. Markerne mellem bebyggelsen Rygetskovby og Ryget Skov kunne også benyttes som skovhaver eller lignende.

Marken vest for Christianshøjvej. Den laveste beliggende del er typisk lavbundsjord, der bør tages ud af drift af hensyn til CO2 balancen. Der bør etableres et naturhabitat på en del af området.

Området ved Olaf Becks Alle. DN Furesø deltager i en lokal arbejdsgruppe, der arbejder for at forbedre naturværdien af græsområderne i området ved Olaf Becks Alle. Forslaget omfatter varieret græsslåning, plantning af buske, områder med urørt græs, blomsterstriber mm.

Græsarealerne ved Skovlinien mellem Nørreskoven og villakvarteret i Værløse. Disse arealer holdes i dag lysåbne ved regelmæssig slåning. Slåningen bør varieres og tilpasses udvikling af blomsterplanter og dermed et rigere liv af fx insekter. Evt. plantning af tørstetræ og frugttræer/buske til sommerfugle.

DN Furesø december 2019